

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

С. В. Азєєв

А. Ф. Коваленко

І. В. Сидун

О. І. Хобта

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ
ТВОРЧИХ ДИПЛОМНИХ ПРОЄКТІВ**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для студентів спеціальності 061 «Журналістика»

ОДЕСА

ОНУ

2020

Рекомендовано до друку на засіданні
вченої ради факультету журналістики, реклами та видавничої справи
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
Протокол № 2 від 13 жовтня 2020 р.

Рецензенти :

І. В. Лакомська, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики, реклами та медіа комунікацій;

С. Л. Брошкова, кандидат економічних наук, завідувач кафедри журналістики, реклами та медіакомунікацій.

Відповідальний редактор:

О. А. Іванова, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, декан факультету журналістики, реклами та видавничої справи.

Азєєв С. В.

Методичні рекомендації для підготовки та захисту творчих дипломних проєктів / С. В. Азєєв, А. Ф. Коваленко, І. В. Сидун, О. І. Хобта / за ред. О. А. Іванової. Одеса, 2020. 42 с.

У методичних рекомендаціях вміщено загальні положення, рекомендації з написання, оформлення та захисту дипломних проєктів для здобувачів та викладачів факультету журналістики, реклами та видавничої справи. Методичні рекомендації розроблені на основі нормативних документів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів вищої освіти та викладачів.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ.....	6
ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ТА ОФОРМЛЕННЯ ТВОРЧИХ ДИПЛОМНИХ ПРОЄКТІВ, ВИКОНАНИХ У ВІДЕОФОРМАТІ.....	11
ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ТА ОФОРМЛЕННЯ ТВОРЧИХ ДИПЛОМНИХ ПРОЄКТІВ, ВИКОНАНИХ У ФОРМАТІ ЛОНГРІДІВ З ЕЛЕМЕНТАМИ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО КОНТЕНТУ.....	15
ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ТА ОФОРМЛЕННЯ ТВОРЧИХ ДИПЛОМНИХ ПРОЄКТІВ, ВИКОНАНИХ У ФОРМАТІ ПРЕСОВОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ.....	19
ДОПУСК ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ.....	28
ЗАХИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ В ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ.....	30
ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	32
ДОДАТКИ.....	33

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та навчального плану факультету журналістики, реклами та видавничої справи Одеського національного університету імені І. І. Мечникова дипломна робота здобувача першого (бакалаврського) рівня є обов'язковим складником навчального процесу і оцінюється як самостійний вид навчальної діяльності студента.

Дипломні роботи, які пишуть здобувачі факультету журналістики, реклами та видавничої справи, є самостійними творчими проектами. Така робота дає змогу студентові організувати здобуті знання та власні спостереження з предмету у чітку систему, спробувати відстежити закономірності, що лежать в основі створення журналістських та публіцистичних текстів, а також і самому стати автором журналістського продукту.

Дипломні роботи у вигляді творчого проєкту виконуються на завершальному етапі навчання студентів першого (бакалаврського) рівня на факультеті журналістики, реклами та видавничої справи і передбачають:

- формування професійних компетенцій у галузі журналістики;
- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та їхнього застосування при вирішенні конкретних наукових та творчих завдань;
- розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою роботи.

Наявність навичок підготовки дипломної роботи має велике значення для студентів-журналістів, оскільки в епоху нових медіа робота у ЗМІ пов'язана не тільки з пошуком інформації, але передусім з умінням перевіряти, доповнювати та узагальнювати отримані відомості.

Метою дипломної роботи є виявлення рівня знань випускника в обраній спеціалізації, вміння самостійно працювати з журналістськими та публіцистичними текстами, науковою літературою та створювати власний журналістський продукт.

Здобувачам надається право вільного вибору теми роботи із запропонованого кафедрою переліку. Студенти також можуть обґрунтовано пропонувати свої теми. Тема дипломної роботи із зазначенням наукового керівника закріплюється наказом ректора університету на підставі рішення кафедри, рішення вченої ради факультету та рапорту декана факультету.

Керівництво дипломними роботами здійснюють професори, доценти й викладачі, які мають досвід науково-педагогічної та практичної роботи у сфері журналістики.

ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломні роботи подаються до захисту у вигляді друкованого тексту, оформленого з використанням комп'ютерної техніки та власного журналістського продукту оформленому відповідно до обраного формату.

Дипломні роботи виконуються державною мовою. Загальний обсяг текстової частини роботи складає близько 15-20 сторінок.

Технічне оформлення текстової частини дипломних робіт виконується за наступними критеріями: кегль 14 Times New Roman звичайний; міжрядковий інтервал 1,5; відступи на сторінці зверху та знизу по 2,5 см, ліворуч – 3 см, праворуч – 1 см; абзац зрівняний по ширині, відступ першого рядка кожного абзацу 1,27 см.

Порядковий номер сторінки розміщується у правому верхньому куті. Крапка після номера сторінки не ставиться. На титульній сторінці та на сторінці змісту номер не ставиться, але вона враховується в загальній нумерації. Текстова частина роботи має бути переплетена або зброшурована.

Текстова частина роботи в завершеному вигляді повинна містити:

Титульний аркуш

Зміст

Вступ – 2 сторінки

Теоретична частина – 10 сторінок

Пояснювальну записку – 2-3 сторінки

Висновки – 2-3 сторінки

Бібліографія

Додатки (за необхідності)

Титульна сторінка. Містить послідовно розташовані по вертикалі такі елементи, які є обов'язковими для всіх студентів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (див.: Додаток 2)

Зміст. Сторінка змісту роботи розміщується після титульної. У змісті наводяться назви всіх структурних підрозділів роботи та вказується номер сторінки, на якій вони починаються:

ВСТУП.....	N
ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА.....	NN
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	NN
ВИСНОВКИ.....	NN
БІБЛІОГРАФІЯ.....	NN
ДОДАТКИ	

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки. Назва структурної частини наводиться посередині сторінки великими літерами (14 кегль Times New Roman напівжирний, CapsLock).

Вступ є основним елементом роботи, який демонструє підготовку студента. Для дипломної роботи вступ має містити наступні обов'язкові елементи у такому порядку:

- встановлення актуальності теми твору;
- формулювання мети і завдань роботи;
- визначення об'єкта і предмета дослідження;
- визначення методів дослідження.

Встановлення актуальності теми роботи. Відповідаючи на це питання, студент має зрозуміти, чому саме ця тема є важливою. Чому саме зараз важливо створювати цей матеріал? Якою є користь від ознайомлення зі створеним доробком?

Формулювання мети та завдань дослідження. Визначаючи мету, студент формулює проблему дослідження та демонструє спосіб її вирішення. Завдання ж – це окремі кроки, які здійснюватиме автор, аби досягти мети. Також варто звернути увагу на те, що у висновках автор роботи звітує про виконання своєї мети та завдань. Тому як мета, так і завдання мають бути максимально чіткими та конкретними.

Визначення об'єкта і предмета дослідження. *Об'єкт* дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення. *Предмет* дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Методи дослідження. Перераховувати методи треба коротко та конкретно, визначаючи, що саме досліджувалось чи створювалося тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Теоретична частина роботи починається з назви:

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

НАЗВА ЧАСТИНИ

Текст розпочинається з абзацу після пропущеного рядка.

Основна частина роботи створюється в залежності від визначеної мети та поставлених завдань.

Цитування.

За необхідності до авторського тексту вводиться цитування з джерела або дослідницької літератури. Цитування робляться для їхньої інтерпретації або в ході полеміки. Цитування виокремлюється «лапками» та супроводжується посиланнями на джерело цитати. Наведення фрагментів тексту за відсутності лапок та відповідно оформленого посилання кваліфікується як плагіат та є приводом для недопущення роботи до захисту. Абсолютно неприпустимим є безпосереднє запозичення значних фрагментів тексту (великих абзаців, сторінок та розділів дослідницької літератури) до своєї роботи.

Цитування журналістських та публіцистичних текстів не повинні бути занадто розлогими (більше за третину сторінки), в іншому випадку їх необхідно винести в додаток.

Цитування журналістських та публіцистичних текстів здійснюються за повними виданнями (газетний або журнальний номер, альманах, збірка, портал), а не фрагментами, що можуть міститися у певних збірках, передруках, дайджестах тощо. У випадку звернення до першоджерела, яке перевидавалось кілька разів із доповненнями та виправленнями, для цитування перевага може бути віддана будь-якому з доступних видань. Проте, у разі використання перших видань, у роботі потрібно обґрунтувати таку дослідницьку необхідність.

При цитуванні джерела іноземного походження цитату слід подати в доступному перекладі або у власному перекладі з мови оригіналу. Бажано уникати

подвійного перекладу (наприклад, українською з доступного російськомовного перекладу), оскільки у такий спосіб може бути викривлений зміст.

Цитати мають бути абсолютно точні. Пропуск фрагментів у тексті позначається трьома крапками. Якщо пропущено ціле речення, або більше – трьома крапками в квадратних дужках. Також в дужки виносяться будь-які коментарі, введені в текст цитування. Такі коментарі подаються курсивом та підписуються ініціалами автора роботи.

За недоступності необхідного для дослідження видання джерела є допустимим цитування, запозичене з іншого дослідження. У цьому випадку після посилання на цитоване джерело вводиться посилання на дослідження, з якого було запозичене посилання за допомогою формули [Цит. за: ...].

Посилання. У тексті дипломної роботи обов'язково потрібно робити посилання на досліджувані матеріали та літературу, використані студентом під час написання дослідження. Такі посилання дають змогу перевірити достовірність відомостей про цитування досліджуваних матеріалів, дають необхідну інформацію про них, допомагають з'ясувати зміст. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися в тих випадках, якщо наведений матеріал не включений до останнього видання.

Посилання в тексті варто зазначати порядковим номером за списком Бібліографії, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: «Публіцистика за своєю внутрішньою природою була засобом цілеспрямованого, іноді тенденційного впливу на аудиторію, нав'язуванням аудиторії певних поглядів, спонукаючи до відповідних вчинків» [32, 4], – вважає Володимир Здоровега.

Пояснювальна записка. В цій частині тексту здобувач описує специфіку створення журналістського продукту. Обґрунтовує доцільність використання того чи іншого формату для створення повноцінного продукту. Прописує план роботи.

Висновки. Заключна частина роботи має бути спрямована на висвітлення основних результатів, отриманих у ході роботи над темою. Висновки повинні мати самостійний характер, опиратися винятково на зміст самої роботи.

Бібліографія. Наводиться в кінці роботи, має спільну з основним текстом нумерацію сторінок, але не належить до загального обсягу роботи. «Бібліографія» формується з накопичених під час роботи досліджуваних матеріалів та наукової літератури, подається в алфавітному порядку за категоріями, які відповідають характеру обраної теми.

Оформлення дипломної роботи здійснюється відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (див.: Додаток 1), який передбачає детальні бібліографічні уточнення опрацьованих джерел та літератури.

Додатки до роботи розміщують у кінці дипломної роботи після бібліографії. Додатки є ілюстративним матеріалом до тексту роботи, тому вони можуть містити зображення різного характеру, таблиці, графіки, діаграми тощо. Нумерація сторінок у Додатках подається окремо. Якщо обсяг додатків значний, то їх переплітають окремою текою. Додатки не належать до загального обсягу роботи. У випадку, якщо ілюстративний та статистичний матеріал, наведений у додатках, запозичений з інших наукових джерел, додатки мають супроводжуватися переліком посилань. Вони вміщуються безпосередньо під даним додатком, разом з його номером та описом. Додатки мають бути узгоджені з основним текстом роботи та зі списком бібліографії.

Якщо власні друковані матеріали не оформлені у певний формат, то вони подаються у додатках.

У залежності від обраного формату дипломного твору студент орієнтується на вимоги, зазначені нижче, окремо для робіт у відеоформаті, у форматі лонгвідів, у форматі творів пресової журналістики.

ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ТА ОФОРМЛЕННЯ ТВОРЧИХ ДИПЛОМНИХ ПРОЄКТІВ, ВИКОНАНИХ У ВІДЕОФОРМАТІ

Випускні дипломні роботи, пов'язані з відео- та тележурналістикою, мають специфічну структуру та практичне спрямування, відповідно, до їхнього виконання ставляться окремі вимоги.

Відеоробота має бути основою такого дипломного проєкту за умови, якщо її якість та глибина опрацювання теоретичного матеріалу відповідають кваліфікаційним вимогам для отримання 1 ступеня вищої освіти «бакалавр». Під відеороботою розуміється аудіовізуальний твір (надалі Твір) усталеного чи інноваційного формату, призначений для оприлюднення в традиційних або нових медіа (мультимедійних платформах в інтернеті). На захист може бути представлений як один Твір, так і низка Творів із ознаками єдиного формату (серії). Практична частина проєкту має продемонструвати набуті дипломником у ході навчання знання, практичні вміння та компетентності.

Дипломник повинен:

- визначити та обґрунтувати важливу суспільно-значиму тему Твору;
- сформулювати ідею Твору та розробити поетапний план її реалізації від задуму до демонстрації (технологія виробництва відеопродукту);
- підібрати, відповідно до теми та ідеї, жанр/формат Твору, чітко дотримуватися вимог до цього жанру/формату або обґрунтувати інновації;
- самостійно чи в команді виконати низку робіт із реалізації Твору (сценарій, зйомка, озвучування, монтаж, популяризація).

Рекомендовані жанри/формати Творів

Твір є невід'ємним складником дипломного проєкту, і для нього обираються жанри з високим ступенем авторства, складності, що відповідає рівню бакалавра.

Необхідний ступінь складності Твору (чи декількох Творів) визначається науковим керівником, а тема затверджується на засіданні кафедри та вченої ради факультету.

Твір може бути виконаний в ustalених чи гібридних жанрах/форматах, а також повинен мати високий ступінь інноваційності:

- розмовні формати (відеоблог, авторське ток-шоу, портретний відеонарис тощо);
- інформаційні формати (інформаційна програма, репортаж);
- аналітичні формати (багатокомпонентний тележурнал, розслідування, огляд тощо);
- художньо-публіцистичні формати (замальовка, нарис, документальний короткометражний фільм, анімаційний фільм, відеопрезентація тощо);
- інтернет та СММ-журналістика (відео-кейс до інтернет-порталу, лонгріди з елементами аудіовізуального контексту, мультимедійні тексти тощо).

Вимоги до текстової частини Твору

Тема та ідея Твору повинні бути актуальними та суспільно вагомими. Доцільність тематики, ідеї та вибір жанру/формату Твору обґрунтовується в текстовій частині дипломної роботи.

Текстова частина творчого проєкту (обсяг — не більше, ніж 15 аркушів) має містити Вступ, Теоретичну частину, Пояснювальну записку та Висновки.

Вступ має відображати тему, мету роботи, актуальність, новизну, об'єкт, предмет та методи дослідження, завдання, які ставить перед собою дипломник.

Теоретичний частина надає інформацію про об'єкт Твору та методологічні засади роботи над його створенням.

У *Пояснювальній записці*, обов'язковими елементами якої є синопсис та сценарій Твору, студент має розкрити свою творчу лабораторію, а також визначити доцільність використання запропонованих до захисту типу, жанру, формату, сегменту трансляції відеороботи. Пояснювальна записка має містити план виробництва Твору, синопсис, поєпізодний сценарій чи сценарний план, відповідно до обраного жанру/формату, список використаних джерел.

Висновки мають містити самооцінку творчого проєкту його автором (якою є локація створення, які техніка та програмне забезпечення були задіяні

для виробництва, хто з практиків допомагав, що вдалося й не вдалося та чому, якою є практична цінність роботи тощо).

Якість та технічні параметри Твору Технологія виробництва Твору

У дипломному творі передбачається високий ступінь авторства, а відтак наявність автора в кадрі чи за кадром. Компілятивна частина (відеокомпіляція), що складається із запозичених із інших джерел матеріалів, не повинна перебільшувати 10-15 відсотків загального обсягу аудіовізуального твору.

Твір повинен мати якість, достатню для публічного інформування. Звук та відео повинні відповідати вимогам трансляції, бути чіткими, зрозумілими, якщо інше не дозволяється форматом. Рекомендовані технічні параметри відео: MPEG-4 (формат компресії H.264) з роздільною здатністю високої чіткості зображення Full High Definition (1920 x 1080 точок). Звуковий супровід Твору повинен бути авторським або запозиченим з відкритих баз. Технічний рівень якості відеоряду та аудіосупроводу визначається стандартами налаштувань зйомочного та звукозаписувального обладнання, а також спеціалізованих програм для відеомонтажу й редагування аудіотреків (рекомендовано Adobe Premiere та Adobe Audition). Такі стандарти вивчалися студентами на різних етапах навчання під час практичних та лабораторних занять із технічних засобів виробництва ЗМІ, аудіовізуальної журналістики та нових медіа.

Твір має містити титри — вхідні, на синхронах, інформаційні та фінальні. Обов'язковим є титрування українською мовою, якщо експерт чи співрозмовник у кадрі відповідають іноземною, у тому числі російською мовою. Обов'язковим є зазначення «дипломна робота на здобуття ступеня бакалавра», «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, факультет журналістики, реклами та видавничої справи».

Посилання на використані джерела мають бути зазначені в текстовій частині дипломної роботи, а необхідні — у титрах. Відеозапозичення позначаються титром на екрані. Хронометраж та кількість Творів корелюються, залежно від жанру/формату, рекомендована загальна тривалість від 7 до 15 хвилин.

Дипломник повинен самостійно чи в команді виконати всі етапи виконання Твору, а саме:

- пошук та обґрунтування теми, ідеї, жанру/формату, написання синопсису та сценарного плану;
- опрацювання джерел, формування інформаційного кейсу;
- планування виготовлення Твору від задуму до презентації, написання плану;
- пошуки сценарного ходу та формування композиції, відповідно до вимог драматургії, написання поєпізодного сценарію;
- вибір візуального стилю Твору, пошуки образів героїв чи явища-проблеми;
- проведення зйомки Твору з використанням необхідних технічних засобів та прийомів;
- запис якісного звуку;
- перегляд відзнятого матеріалу та складання монтажного плану, за необхідності, залучення компілятивного матеріалу;
- монтаж повної версії Твору та, за необхідності, монтаж демонстраційної дипломної версії Твору (тизер).

**ВИМОГИ
ДО ПІДГОТОВКИ ТА ОФОРМЛЕННЯ
ТВОРЧИХ ДИПЛОМНИХ ПРОЄКТІВ,
ВИКОНАНИХ У ФОРМАТІ ЛОНГРІДІВ З ЕЛЕМЕНТАМИ
АУДІОВІЗУАЛЬНОГО КОНТЕНТУ**

Випускні дипломні роботи, пов'язані з виготовленням лонгрідів, мають специфічну структуру та практичне спрямування, відповідно, до їхнього виконання ставляться окремі вимоги.

Лонгрід з елементами аудіовізуального контенту має бути основою такого дипломного проєкту за умови, якщо його якість та глибина опрацювання теоретичного матеріалу відповідають кваліфікаційним вимогам для отримання 1 ступеня вищої освіти «бакалавр». Під лонгрідом розуміється аудіовізуальний твір (надалі Твір) усталеного чи інноваційного формату, призначений для оприлюднення в нових медіа (мультимедійних платформах в інтернеті). На захист може бути представлений як один Твір, так і низка Творів із ознаками єдиного формату (серії). Практична частина проєкту має продемонструвати набуті дипломником у ході навчання знання, практичні вміння та компетентності.

Дипломник повинен:

- визначити та обґрунтувати важливу суспільно-значиму тему Твору;
- сформулювати ідею Твору та розробити поетапний план її реалізації від задуму до демонстрації (технологія виробництва продукту);
- підібрати, відповідно до теми та ідеї, жанр/формат Твору, чітко дотримуватися вимог до цього жанру/формату або обґрунтувати інновації;
- самостійно чи в команді виконати низку робіт із реалізації Твору (робота з онлайн-сервісами та мобільними додатками, виготовлення крос-медійного контенту, популяризація).

Рекомендовані жанри/формати Творів

Твір є невід'ємним складником дипломного проєкту, і для нього обираються журналістські жанри з високим ступенем авторства, складності, що відповідає рівню бакалавра.

Необхідний ступінь складності Твору (чи декількох Творів) визначається науковим керівником, а тема затверджується на засіданні кафедри та вченої ради факультету.

Твір може бути виконаний в усталених чи гібридних жанрах/форматах, а також повинен мати високий ступінь інноваційності.

Вимоги до текстової частини Твору

Тема та ідея Твору повинні бути актуальними та суспільно вагомими. Доцільність тематики, ідеї та вибір жанру/формату Твору обґрунтовується в текстовій частині дипломної роботи.

Текстова частина творчого проєкту (обсяг — не більше, ніж 15 аркушів) має містити Вступ, Теоретичну частину, Пояснювальну записку та Висновки.

Вступ має відображати тему, мету роботи, актуальність, новизну, об'єкт, предмет та методи дослідження, завдання, які ставить перед собою дипломник.

Теоретичний частина надає інформацію про об'єкт Твору та методологічні засади роботи над його створенням.

У *Пояснювальній записці* студент має розкрити свою творчу лабораторію, а також визначити доцільність використання запропонованих до захисту типу, жанру, формату, обсягу та конструкції Твору. Пояснювальна записка має містити детальний план виробництва Твору з вказанням використаних програмних ресурсів та видів контенту, список використаних джерел.

Висновки мають містити самооцінку творчого проєкту його автором (якою є локація створення, які техніка та програмне забезпечення були задіяні для виробництва, хто з практиків допомагав, що вдалося й не вдалося та чому, якою є практична цінність роботи тощо).

У *Додатки* вміщують кольорову роздруківку окремих фрагментів лонґрідів як зображення на екрані, яке в подальшому доступне читачам.

Якість та технічні параметри Твору **Технологія виробництва Твору**

Матеріали, що містяться в Творі, мають бути авторськими, унікальними, створеними за стандартами інтернет-журналістики та пристосованими до розміщення у мережі.

Обсяг тексту одного матеріалу — від 6 000 знаків.

Вимоги до дизайн-концепції. Створені лонгріди повинні бути розміщені в мережі Інтернет, відповідати технічним вимогам кросбраузерності, швидкості завантаження, естетики та мати адаптивний дизайн під малі, середні та великі екрани пристроїв. Лонгрід має складатися з: інформаційного повідомлення, аудіоподкасту, відеоподкасту, інфографіки, комбінованих форм контенту (слайд-шоу, анімована інфографіка тощо) та містити матеріали таких жанрів, як онлайн-коментар, твітер-репортаж, інтерв'ю.

Вимоги до мультимедійного складника. Не менше, ніж 50% відсотків мультимедійного контенту лонгріду має бути авторським (відео, фото, інфографіки тощо), решта — містити посилання на джерело.

Аудіо- та відеоподкасти мають бути опубліковані на популярних хостингах (YouTube, Vimeo, SoundCloud, Archive тощо) із вказанням посилань на них у лонгріді.

Відеоподкасти (у кількості 1-3, залежно від таймінгу) мають складатися з авторського матеріалу, відзнятого та змонтованого студентом. Можливі жанри: новинний відеосюжет, інтерв'ю, огляд, репортаж. Сумарний таймінг відеоподкастів має бути 6-10 хвилин. Формати відеоподкастів визначаються технічними можливостями онлайнсервісу, використаного для виробництва лонгріду (Tilda, Readymag, Atavist, Wix, uKit тощо). Наприклад: MPEG-4 (формат компресії H.264) з роздільною здатністю високої чіткості зображення Full High Definition (1920 x 1080 точок) або High Definition Ready (1280 x 720 точок); MPEG-2 (720 x 567 точок).

Твір повинен мати якість, достатню для публічного інформування. Аудіовізуальний контент повинен відповідати вимогам трансляції, бути чітким, зрозумілим, якщо інше не дозволяється форматом. Належна технічна якість аудіовідеоподкастів забезпечується використанням спеціалізованих програм

для відеомонтажу й редагування аудіотреків (Adobe Premiere, Grass Valley Edius, Sony Vegas, Adobe Audition, Sony Sound Forge тощо), згідно стандартів, опанованих студентами спеціальності «Журналістика» на різних етапах навчання під час практичних та лабораторних занять із технічних засобів виробництва ЗМІ, аудіовізуальної журналістики та нових медіа.

Обов'язковим є зазначення «дипломна робота на здобуття ступеня бакалавра», «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, факультет журналістики, реклами та видавничої справи».

Посилання на використані джерела мають бути зазначені в текстовій частині дипломної роботи. Відеозапозичення позначаються титром на екрані.

Дипломник повинен самостійно чи в команді виконати всі етапи виконання Твору, а саме:

- пошук та обґрунтування теми, ідеї, жанру/формату;
- опрацювання джерел, формування інформаційного кейсу;
- планування виготовлення Твору від задуму до презентації, написання плану;
- формування композиції, вибір візуального стилю Твору, пошуки образів героїв чи явища-проблеми;
- проведення якісних зйомки та запису звуку подкастів Твору з використанням необхідних технічних засобів та прийомів;
- залучення, за необхідності, компілятивного матеріалу;
- публікування повної версії Твору в онлайні та отримання коду або посилання для його наступної демонстрації.

ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ТА ОФОРМЛЕННЯ ТВОРЧИХ ДИПЛОМНИХ ПРОЄКТІВ, ВИКОНАНИХ У ФОРМАТІ ПРЕСОВОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Випускні дипломні роботи, пов'язані з газетною та журнальною журналістикою, мають специфічну структуру та практичне спрямування, відповідно, до їхнього виконання ставляться окремі вимоги.

Текстова робота має бути основою такого дипломного проєкту за умови, якщо її якість та глибина опрацювання теоретичного матеріалу відповідає кваліфікаційним вимогам для отримання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Під текстовою роботою розуміється журналістський вербальний твір (надалі Твір) усталеного чи інноваційного формату, призначений для оприлюднення в традиційних чи нових медіа (мультимедійних платформах в інтернеті). На захист може бути представлений як один Твір, так і низка Творів із ознаками єдиного формату (серії). Практична частина проєкту має продемонструвати набуті дипломником у ході навчання знання, практичні вміння та компетентності.

Дипломник повинен:

- визначити та обґрунтувати важливу суспільно-значиму тему Твору;
- сформулювати ідею Твору та розробити поетапний план її реалізації від задуму до публікації;
- підібрати відповідно до теми та ідеї жанр/формат Твору, чітко дотримуватися вимог до цього жанру/формату або обґрунтувати інновації;
- самостійно чи в команді виконати низку робіт із реалізації Твору (опрацювання джерел, підготовка тексту, оприлюднення, популяризація).

Рекомендовані жанри/формати Творів

Твір може бути виконаний в усталених чи гібридних жанрах/форматах, а також мати високу ступінь інноваційності:

- інформаційні формати (репортаж, інтерв'ю тощо);
- аналітичні формати (стаття, рецензія тощо);

— художньо-публіцистичні формати (нарис, фейлетон тощо).

Вимоги до текстової частини Твору

Тема та ідея Твору повинні бути актуальними та суспільно вагомими. Доцільність тематики, ідеї та вибір жанру/формату Твору обґрунтовується в текстовій частині дипломної роботи.

Текстова частина творчого проєкту (обсяг — не більше, ніж 15 аркушів) має містити Вступ, Теоретичну частину, Пояснювальну записку та Висновки.

Вступ має відображати тему, актуальність, новизну, мету роботи, завдання, які ставить перед собою дипломник, об'єкт, предмет та методи дослідження.

Теоретичний частина надає інформацію про об'єкт Твору та методологічні засади роботи над його створенням.

Пояснювальна записка містить інформацію про творчу лабораторію автора проєкту, а також описує доцільність використання запропонованого до захисту типу, жанру, формату роботи. Пояснювальна записка має містити план виробництва Твору, відповідно до обраного жанру/формату, список використаних джерел. *Висновки* мають містити самооцінку творчого проєкту його автором (як обиралися джерела інформації, герої, локації; що вдалося й не вдалося зробити та чому, якою є практична цінність роботи тощо).

У *Додатках* розміщують роздруківку журналістських творів, що стали творчим здобутком дипломника (за умови, якщо матеріали не зверстані в газету, журнал тощо).

Технологія виробництва Твору

Якість та технічні параметри Твору

Друковані журналістські матеріали інформаційної групи

Інтерв'ю

Кількість матеріалів — не менше 5.

Може бути будь-якого типу залежно від обраної класифікації (подієве, проблемне, портретне; інтерв'ю-діалог, інтерв'ю-полілог, інтерв'ю-замальовка, конфронтаційне інтерв'ю тощо).

Обсяг одного матеріалу — не менше 4 000 знаків.

Матеріал має містити заголовок (підзаголовки), лід. Інтерв'ю варто доповнити фотографіями, за необхідності — інфографікою.

Репортаж

Кількість матеріалів — не менше 5.

Може бути будь-якого типу залежно від обраної класифікації (подієвий, тематичний, репортажний портрет тощо).

Обсяг одного матеріалу — не менше 4 000 знаків.

Матеріал має містити заголовок (підзаголовки), лід. Репортаж варто доповнити фотографіями, за необхідності — інфографікою.

Друковані журналістські матеріали аналітичної групи

Стаття

Кількість матеріалів — не менше 3.

Матеріал може бути написаний у жанрі статті різних типів (загальнодослідницька, практико-аналітична, полемічна, редакційна, рекламна); за способом відтворення проблеми матеріал може мати різні ознаки (постановочної чи проблемної статті).

Предметом відображення статті має бути актуальна соціальна проблема, явище, що потребує аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, причин, передбачення причин та наслідків. Для розкриття концепції автор може використовувати різні види аргументів та аргументації. Аналіз явища повинен мати масштабний характер у контексті політичної, економічної, галузевої, соціальної площин.

Виклад матеріалу має бути відтворений дедуктивним методом із застосуванням аналітичних методів відображення, а тому рисами статті мають бути об'єктивність, науковість, оригінальність думки тощо. Доречним буде застосування інформаційних методів з аналітичними, публіцистичною аргументацією, де автор може виявити свою позицію в оцінках та висновках.

Композиційною особливістю статті, як і інших аналітичних жанрів, має бути тричленна структура: теза, аргументи та висновки.

Обсяг одного матеріалу — від 3000 до 5000 знаків.

За необхідності стаття може бути доповнена зображальними елементами: інфографікою, світлинами та іншими елементами.

Рецензія

Кількість матеріалів — не менше 3.

Матеріал може бути написаний у жанрі рецензії різних типів (загальнодослідницька, практико-аналітична, полемічна, редакційна, рекламна); за способом відтворення проблеми матеріал може мати різні ознаки (постановочної чи проблемної статті).

Рецензія передбачає собою оцінку творів літератури, театру, кіно та інших видів соціокультурної діяльності. Основним є проаналізувати твір, тому рецензія *не повинна* зводитися до переказу змісту/сюжету. Рецензія має за мету допомогти аудиторії зрозуміти твір і розкрити його цінність та суспільну значимість.

Рецензія повинна містити продумані, чіткі та логічні авторські тези. Кожна теза подана автором повинна підкріплюватись аргументами, які відображатимуть основну ідею рецензії.

Заголовок повинен бути інформативним, зрозумілим, відображати головну думку рецензії.

Рецензія передбачає знайомство з об'єктом у вступній частині, аналіз твору (сюжет, герої, авторський стиль, логічність, динамічність оповіді та інше) в основній частині, висновки (визначення місця твору та оцінка актуальності, порівняння з іншими творами за потреби).

Обсяг одного матеріалу — від 1800 до 3600 знаків.

За необхідності рецензія може бути доповнена зображальними елементами: світлинами та іншими елементами.

Моніторинг

Кількість матеріалів – не менше 5.

Моніторинг може становити собою комплексне «спостереження» за будь-якою проблемою, суспільним явищем чи процесом протягом тривалого часу або певного періоду для з'ясування тенденцій і контролю над ними. Іноді вживають як синонім систематично повторюваний «замір», виконаний із застосуванням кількісних і якісних методів, зокрема спостереження, статистичного методу, контент-аналізу та окремих соціологічних методів на кшталт опитування, анкетування, тестування, експрес-тестування, ескізного проектування і/або використання результатів «комп'ютерної науки» (computer science), інформаційно-комунікаційних технологій тощо. У зв'язку з цим моніторинг як соціологічне дослідження виступає не тільки елементом «соціального інжинірингу», а й жанром, у якому подано вирішення кризових проблем, проектування, прогнозування тощо. Можуть бути такі види моніторингу, як науковий, соціальний, імпактний тощо.

Мета – подати «зріз» певного явища як сукупність даних, як «ілюстрацію», «виявлення» миттєвої тенденції. Факти мають бути відтворені в потрібному ракурсі і навіть у причинно-наслідкових зв'язках. Має бути здійснений аналіз фактів, контент-аналіз документів, ЗМІ, що допоможе дослідити й вивчити певний стан явища.

Предметом моніторингу можуть бути якісні характеристики предмета, явища, події. Соціальний моніторинг скерований на вивчення соціальних умов, що сприятимуть соціальній активності людини в різних суспільних сферах, допоможуть встановити пріоритети й розставити акценти залежно від вимог часу, контенту, ситуації. Внаслідок моніторингу аудиторія отримає практичні знання, актуальні в умовах кризи для встановлення нових орієнтирів, врегулювання кризи, вирішення питань проектування, прогнозування тощо. Зрештою, цей жанр можна використовувати для вирішення проблем у глобальних масштабах.

У процесі написання моніторингу має бути використана своєрідна лексика, типи висловлювань із певної сфери діяльності. Мова моніторингу за своєю природою різноманітна: використання наукових, математичних знань, даних із сучасних джерел інформації. Використання цифр, фактів дозволить змодельовати соціальну мету й сам моніторинг буде актуальний, переконливий та достовірний,

чому сприятимуть методи інформатики, використання таблиць, графіків тощо. Це дозволить контролювати динаміку соціальних процесів, виконання програм, проектів, нормативів тощо й впливатиме на процес вибору й управління аудиторією.

Одна з головних вимог: достовірність фактів, їх верифікація та якісні джерела інформації.

За необхідності в матеріалі використовуйте інфографіку, діаграми, таблиці тощо, причому вони можуть доповнювати, ілюструвати або узагальнювати певну інформацію.

Обсяг матеріалу – від 1800 до 5000 і більше знаків.

Рейтинг

Кількість матеріалів – не менше 5.

Рейтинг як правило – це вербальне вибудовування ієрархії схожих чи подібних явищ, унаслідок якого може бути встановлено міру та ступінь популярності чогось або певні якості (хто лідер чи аутсайдер, дорожче чи дешевше та ін.).

Мета рейтингу – здійснити «ранжування» явищ, предметів за певною ознакою, або «ранжування» за різними характеристиками подій, особистостей, групи осіб, різних показників (зведення, top-10), причому критерії «ранжування» для всіх досліджуваних явищ мають бути однаковими, конкретними.

Отож автор повинен виконати основне завдання: надати аудиторії знання про певні пріоритети в різних сферах. У ході написання рейтингу використовуються такі традиційні методи, як порівняння та аналогія. Рейтинги можуть бути здійснені в різних сферах суспільної діяльності (економіці, політиці, культурі, спорті тощо). Домінуючим у тексті має бути метод рейтингування.

Рейтинги можуть бути політичними, спортивними, освітніми тощо. Використовуючи метод порівняння, автор мусить проаналізувати різні аспекти явищ та подати прогноз, окреслити перспективу їх розвитку. Відповідно журналіст повинен мати спеціальні знання, необхідну кількість інформації у певній сфері, виступити експертом у конкретній галузі й мати надійні джерела інформації для складання рейтингів. Може бути тривале ведення власного рейтингу в окремій

рубриці тощо. Якісними також вважатимуться рейтинги на основі опитувань авторитетних фахівців, відомих компаній, організацій. Такі рейтинги розраховані на спеціальну аудиторію.

Особливістю мови рейтингів буде насиченість фактами, термінами, які за потреби доповнюються інфографікою, зображальними елементами тощо.

Обсяг одного матеріалу – від 1800 до 3000 і більше знаків.

Друковані журналістські матеріали публіцистичної групи

Нарис

Кількість знаків — не менше 6000 знаків. У дослідницько-образному тексті мають досліджуватися реальні життєві явища, діяльність людей, проблеми з метою впливу на соціум. Нариси можуть бути різними за типологією: портретними (психологічний, біографічний, ювілейний, політичний тощо), проблемними чи подорожніми, або ж тематичними (історичний, економічний, політичний, побутовий, соціологічний, судовий тощо), відповідно й різними — об'єкти досліджень. Традиційно можна використати один із типів композиції: хронікальну, причинно-наслідкову чи вільну, а також епізоди із зображенням зустрічей, розмов, взаємин людей, описів природи або певних обставин, міркувань автора тощо.

Документально-образна єдність досягається шляхом поєднання факту, групи фактів (особливо в соціальній площині), виявлення своєї позиції щодо них, з образним мисленням, застосованим щодо соціальної типізації.

Для написання нарисів можна використати різні методи збору інформації: спостереження, інтерв'ю, бесіда, роботу з документами тощо.

Серед виражальних доречно застосувати пейзажі, портрети, деталі, інтер'єри, замальовки, порівняння, різні види описів тощо.

Загалом стиль нарису характеризується чітко вираженим авторським «я», інтимізацією мовлення, типізацією героя, документалізмом, асоціативність, образністю та ін.

Текстова частина може бути доповнена світлинами, пейзажами, портретами, замальовками тощо.

Фейлетон

Кількість матеріалів – не менше 5.

Фейлетон мусить бути однорідним, написаним від початку і до кінця в сатиричному плані. Це може бути віршовий і прозовий фейлетон, художній і документальний, політичний і побутовий, фейлетон-лист, фейлетон-заява тощо. Об'єктом фейлетоніста може бути загострено-публіцистичний зміст, злободенна актуальна проблема, оскільки він мусить бути оперативним відгуком на негативне явище. Переконливість у фейлетоні має досягатися влучним образом, узагальненнями, виявленнями елементів типовості, автор мусить побачити тенденції, викрити умови й причини негативного явища та створити підтекст. Фейлетоніст може бути в масці оповідача, сторонньої, зацікавленої чи незацікавленої особи та ін. Важливим є створення фейлетонного образу, який мусить бути емоційним, узагальненим, концентрованим, поданим в індивідуально-прикрашеному вигляді, водночас умовним. Він може бути манекеном, маскою, самоізолюваною від соціуму у своїх вчинках.

За функціональним призначенням він може бути таким, що викриває негативні вади або розважає. Засоби сатири, використані у фейлетоні: гумор, іронія, сарказм тощо, водночас має бути написаним живою розмовною мовою, невимушено, лексика оціночна. Важливим є авторське «я», експресивне, індивідуальне. Сюжет у фейлетоні – це розвиток уявлення про публіцистичний образ, центр якого перенесено на його осмислення, його соціальну оцінку. В композиції основним виступає метод співставлення життєвих явищ, асоціацій, конфліктів, взаємовпливів. Комічний конфлікт має прихований характер: з одного боку сам герой перебуває у конфлікті, а з іншого – існує конфлікт, невідомий герою, натомість відомий читачеві, так як герой суперечить ідеалу. Дії у фейлетоні мають розгортатись за принципом метафоричності, асоціативності, можна використовувати анекдот, жарт. Також можна використати в сюжеті прийоми карнавалізації, мотиви переодягання, мотив дзеркала, смерті, невіленої таємниці, гротескні ситуації тощо. Для створення комічного ефекту бажано використати такі прийоми: повтор, інверсію, іронію (говорити про вигадане як про реальне) або один із трьох мотивів комічного: мотив

протириччя (контрасту, невідповідності, безглуздя, переходу в протилежність); мотив гри; мотив видимості (уявності) (брехні, обману, самообману, ілюзії, віртуальності, «тіні», «сну» тощо).

Простір і час мають бути уявними, віртуальними. Заголовок — асоціативним, інтригою, апеляцією тощо. Серед стилістичних прийомів можна використати розмовні вирази, книжні вислови, переосмислення фразеологізмів, сталих виразів, нових словотвірних одиниць тощо.

Обсяг одного матеріалу — від 5000 знаків.

За необхідності фейлетон може бути доповнений зображальними елементами: світлинами, шаржами та іншими елементами.

Авторство та співавторство Твору для всіх форматів дипломного проєкту

Твір може бути виконаний одноосібно чи групою дипломників. Авторський внесок кожного дипломанта має бути чітко означений і відображений у титрах, супровідних документах проєкту та пояснювальній записці до проєкту.

Твір є невід'ємним складником дипломного проєкту, і для нього обираються жанри з високим ступенем авторства, складності, що відповідає рівню бакалавра

ДОПУСК ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

Закінчену та оформлену, згідно з правилами, дипломну роботу випускник передає науковому керівникові. Науковий керівник пише відгук на дипломну роботу, де оцінює її з точки зору відповідності поставлених завдань та урахування висловлених ним під час консультацій побажань і зауважень щодо змісту, тексту та якості.

Необхідним елементом оцінки дипломної роботи науковим керівником є також якість оформлення письмової частини дипломної роботи з точки зору орфографічних і граматичних помилок та дотримання чинних правил оформлення. Дипломна робота подається на кафедру в супроводі Завдання на дипломну роботу студента, відгуку наукового керівника не пізніше, ніж за 15 робочих днів до початку роботи екзаменаційної комісії.

Кафедра під час засідання на підставі виступу випускника й відгуку наукового керівника приймає рішення про допуск (чи недопуск) дипломної роботи до захисту та передає її рецензентові. Рішення кафедри оформлюється в Поданні голові екзаменаційної комісії.

Окрім теоретичної частини, що містить пояснювальну записку, дипломник подає на захист практичну частину роботи, представлену власне Твором.

Твір має бути викладений на обраний хмарний ресурс (наприклад, Google диск) напередодні, але не пізніше, ніж за 7 днів до захисту, для попереднього ознайомлення з ним членами комісії.

Перед захистом студент має подати копію Твору до медійного архіву факультету журналістики, реклами та видавничої справи.

Не допускається до захисту робота, яка має ознаки плагіату. Перед поданням до захисту робота обов'язково перевіряється на наявність у ній запозичень чи недобросовісного цитування. Не може бути допущена до захисту робота з великою кількістю граматичних, друкарських помилок чи технічних вад. Науковий керівник несе відповідальність за відповідність вимогам представленої до захисту роботи.

Студент і науковий керівник також несуть відповідальність за дотримання правил, норм та вимог доброчесності при підготовці Твору.

Склад рецензентів затверджується деканатом факультету, відповідно до положення про ЕК. Заохочується призначення рецензентами провідних фахівців у галузі окремої проблеми, що розглядається в поданому випускному Творі, які мають науковий ступінь і/або вчене звання, є працівниками інших випускних кафедр факультету журналістики, реклами та видавничої справи, інших структурних підрозділів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, наукових та освітніх установ міста Одеси, а також творчих працівників чи керівників медійних організацій, прес-служб, інформаційних агенцій тощо.

На підставі ознайомлення з текстом дипломної роботи рецензент готує письмову рецензію, у якій за 100-бальною і за національною шкалами оцінює структуру й зміст роботи, ступінь розв'язання поставлених завдань, а також відповідність існуючим вимогам, формулює питання або зауваження до роботи. Будь-які виправлення тексту роботи в період між допуском роботи до захисту та її прилюдним захистом неприпустимі.

Текст рецензії разом із дипломною роботою має бути переданий до екзаменаційної комісії не пізніше, ніж за один день до захисту роботи. Випускник має право попередньо ознайомитися з текстом рецензії та підготувати відповіді на зауваження та запитання.

Відгук наукового керівника та рецензія мають бути виконані в друкованому вигляді.

ЗАХИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ В ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ

Суть захисту творчого дипломного проєкту полягає в докладному самоаналізі практичного доробку студента в мас-медіа.

Публічний захист дипломної роботи відбувається на відкритому засіданні екзаменаційної комісії. Процедура захисту наступна.

1. Випускник у своєму вступному слові протягом 5-7 хвилин формулює мету та завдання дипломної роботи, дає оцінку рівня вивчення проблеми; характеризує опановані матеріали, наводить висновки, до яких він дійшов внаслідок роботи над проєктом. Висвітлення висновків дослідження має становити не менше половини часу, відведеного на вступне слово. Студент може процитувати вдалі фрагменти своїх матеріалів екзаменаційній комісії.

2. Випускник відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії щодо змісту своєї роботи. Оцінюється повнота відповіді та рівень обізнаності випускника з новітніми тенденціями в обраній проблемі.

3. Рецензент у своєму виступі протягом 3-4 хвилин визначає власне ставлення до роботи та публічно оголошує свою оцінку дипломної роботи за 100-бальною та національною шкалою оцінювання.

4. Випускник у заключному слові відповідає на висловлені зауваження, запитання стосовно його роботи, обґрунтовує й захищає положення та висновки, які містяться в ній.

Оцінка дипломної роботи визначається на закритому засіданні екзаменаційної комісії відкритим голосуванням. Критерії для підсумкової оцінки: якість поданої роботи, рівень захисту, оцінка рецензента, а також загальний рівень професійної підготовки, яку випускник виявив під час захисту.

Критерії оцінювання Твору

Члени екзаменаційної комісії оцінюють дипломний проєкт як цілісну розробку теоретичного та практичного змісту. Оцінюючи практичну частину проєкту, комісія має послуговуватися таким критеріями:

- актуальність та глибина, суспільна значимість обраної теми, її ідейне втілення;
- відповідність Твору обраному жанрові/формату, ступінь інноваційності;
- власне обґрунтування цінності авторського Твору, роль автора;
- глибина дослідження та розробленості теми;
- чітке визначення об'єктів, персоналій, джерел інформації та їхня відповідність заявленій ідеї і формату Твору;
- володіння методами збору інформації, зокрема, текстових матеріалів;
- втілення принципів драматургії та побудови композиції, наявність вмотивованого зв'язку між частинами Твору;
- оригінальність побудови сюжету та наявність авторського стилю;
- точність використаної інформації: перевірені джерела, верифікована інформація, грамотне титрування (імена, прізвища, назви), достовірне цитування (зокрема, відеоцитування).
- технічна якість та адаптованість Твору до трансляційних параметрів мережі Інтернет та різних видів комп'ютерних пристроїв;

Критерії оцінювання дипломної роботи відповідно до «Засобів діагностики якості вищої освіти» представлені у Додатку 7.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. ДСТУ ГОСТ 7.80:2007 Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання. Київ : Держспоживстандарт України, 2007. 47 с. (Національний стандарт України).
2. ДСТУ ГОСТ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП УкрНДНЦ, 2007. 16 с. (Національний стандарт України).
3. Інформація та документація. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила ДСТУ 3582:2013. На заміну ДСТУ 3582–97. Чинний від 2013-08-22. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Національний стандарт України).
4. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців // Офіційний вебсайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-22-02-2018.pdf (дата звернення 02.09.2020).
5. Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова // Офіційний вебсайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. URL: <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/control-study.pdf> (дата звернення 01.09.2020).
6. Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова // Офіційний вебсайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. URL: <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/exam-komiss.pdf> (дата звернення 01.09.2020).

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1.

Зразок оформлення бібліографічного опису наукової літератури
Згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне
посилання. Загальні положення та правила складання»

Монографії: один, два або три автори

1. Різун В. В. Маси : тексти лекцій. Київ : ВПЦ “Київський університет”, 2003. 118 с.
2. Передирій В., Сидоренко Н., Старченко Т. Жіноча доля на тлі доби : (літопис жіночого руху у світлі українських видань). Київ : Дослідницький центр історії української преси, 1999. 120 с.

Чотири автори

3. Москаленко А. З., Губернський Л. В., Іванов В. Ф., Вергун В. А. Масова комунікація : підручник. Київ : Либідь, 1997. 216 с.
4. Масова комунікація : підручник / Москаленко А. З. та ін. Київ : Либідь, 1997. 216 с.

П'ять авторів і більше

5. Історія української дожовтневої журналістики : навч. посіб. / О. І. Дей та ін. Львів : Вид-во при Львів. ун-ті ВО «Вища школа», 1983. 512 с.

Багатотомні видання

6. Українські часописи Львова 1848-1939 рр. : історико - бібліограф. дослідження : у 3 т. Львів : Світ, 2001. Т. 1 : 1848-1900. 744 с.

Перекладні видання

7. Фихтелиус Э. Десять заповідей журналістики / пер. со швед. В. Менжун. Стокгольм, 1999. 155 с.

Частина видання

Розділ книги

8. Владимиров В. М. Теоретичні основи журналістики в світлі теорії розуміння. *Журналістика, особа, суспільство : проблема розуміння* / за ред. В. М. Владимиров. Київ, 2003. С. 73 – 113.

Статті у продовжуваних періодичних виданнях

9. Іванов В. Ф. Комп'ютерні мас-медіа на межі століть. *Актуальні питання масової комунікації*. 2002. Вип. 3. Ч. 1. С. 41–42.

Матеріали конференцій

10. Лизанчук В. Морально-національні засади журналістської творчості у контексті ідентифікації українців та інформаційної безпеки України. *Українська періодика : історія і сучасність* : доп. та повідомл. восьмої Всеукр. наук.-теорет. конф., 24–26 жовтня 2003 р. Львів, 2003. С. 21–28.

Електронні ресурси

11. Животко А. П. Історія української преси : навч. посіб. Київ : Наша культура і наука, 1999. 360 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001486> (дата звернення: 15.09.2019)
12. Кузнякова Т. В. Генеза періодично друкованої преси в Україні. *Актуальні проблеми державного управління*. № 2 (40). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2011_2_34. (дата звернення: 15.09.2020)
13. Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18> (дата звернення: 02.11.2020).
14. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? *Екологія життя* : веб-сайт. URL: <http://www.eco-live.com.ua> (дата звернення: 12.10.2020).
15. Владимирський О. Від першої письмової згадки. *Чорноморські новини*. № 040. 2015. URL: <http://chornomorka.com/archive/21612/a-5759.html> (дата звернення: 12.03.2020)
16. Власті піддержали ініціативу пражнованія 600-летія Одессы. *Одесская жизнь*. 10 квітня. 2015. URL: <http://odessa-life.od.ua/news/26949-vlasti-podderzhali-iniciativu-prazdnovaniya-600-letiya-odessy> (дата звернення: 15.09.2020)

Інші документи

Дисертації

17. Василик Л. Є. Сучасна світоглядна публіцистика літературно-художніх видань в контексті історії української журналістики : концептосфера національної ідентичності : дис. ... д-ра наук із соціал. комун. : 27.00.04 / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. Київ, 2010. 473 с.

Автореферати дисертацій

18.Герасимчук Н. Г. Трансформація фейлетону на шпальтах київської преси другої половини ХІХ – початку ХХ ст. : призначення, жанрова сутність, стилістика : автореф. дис. На здобуття наукового ступеня канд. соц. ком. : 27.00.04. Київ, 2013. 19 с.

Стандарти

19.7.80:2007. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила. Київ : Держстандарт України, 2008. 12 с. (Національний стандарт України).

Іншомовні джерела

20.Garnett J. L. Communicating for Results in Government : A Strategic Approach for Public Managers. San Francisco : Jossey-Bass Publishers, 1992. 306 p.

ДОДАТОК 2.

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Факультет журналістики, реклами та видавничої справи

Кафедра періодичної преси та медіаредагування

Дипломна робота

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

на тему: «Аналіз ринку журналів Одещини»
«Analysis of the Odessa region magazines market»

Виконала: студентка денної форми навчання
спеціальності 061 Журналістика
Остапенко Анна Олександрівна

Керівник канд. філол. наук, доц. Хобта О. І. _____

Рецензент канд. філол. наук, доц. Коваленко А. Ф.

Рекомендовано до захисту:
Протокол засідання кафедри
№ від
Завідувач кафедри

(підпис)

Захищено на засіданні ЕК № 1
протокол № від
Оцінка _____ / _____ / _____
(за національною шкалою/шкалою ECTS/ бали)
Голова ЕК

(підпис)

Одеса – 2020

ДОДАТОК 3.

Пам'ятка науковому керівнику

Науковий керівник посідає важливе місце у процесі підготовки дипломної роботи студента. Науковий керівник має приділяти увагу ознайомленню студента з методикою роботи, використанню студентом сучасних методологічних підходів. Варто надавати необхідну допомогу студенту в розробці структури роботи, пошуку матеріалів.

Рекомендуємо науковим керівникам стежити за тематикою випускних робіт. Бажано уникати констатуючих тем, що не вказують на обрану проблему та тем надто загальних, очевидно «не підйомних» у межах студентської роботи.

Науковий керівник має проконтролювати відповідність до вимог й оформлення завершеного дослідження. Зокрема, необхідно прагнути до того, щоб студент дотримувався визначеного обсягу твору.

Технічне виконання роботи має відповідати висунутим вимогам. Науковий керівник не може рекомендувати роботу для розгляду на кафедрі, а кафедра – до представлення її рецензенту, якщо робота містить ознаки плагіату і несе персональну відповідальність за це.

Науковий керівник має допомогти студенту підготуватись до виступу перед екзаменаційною комісією.

У своєму відгуку науковий керівник має уникати просторіччя, переповідаючи конкретні фрагменти студентської роботи, і не дублювати виступ студента під час захисту.

ДОДАТОК 4.

Зразок оформлення відгуку

ВІДГУК

наукового керівника на дипломну роботу

(назва роботи)

на здобуття першого (бакалаврського) рівня

здобувачки(а) спеціальності 061 Журналістика

(зазначається повністю прізвище, ім'я, по-батькові студента)

Основні положення, які повинен розглянути керівник:

- обґрунтування актуальності наукового дослідження;
- коректність визначення мети і завдань, відповідність висновків роботи;
- обґрунтованість вибору методології дослідження;
- джерельна база дослідження;
- практична спрямованість роботи;
- рівень самостійності та оригінальності створеної роботи;
- якість оформлення дипломного проекту;
- мова та стиль роботи;
- зауваження, рекомендації.

Загальні висновки про відповідність дипломної роботи основним вимогам «Положення» та можливість допуску до захисту в ЕК.

Науковий керівник

(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Дата (число, місяць, рік).

ДОДАТОК 5.

Пам'ятка рецензенту

Рецензент має дати об'єктивну характеристику роботі, з вказівками на її позитивні якості та недоліки. Виступ рецензента під час процедури захисту є обов'язковим. У разі об'єктивних обставин, що перешкоджають цьому, необхідно поставити до відома голову екзаменаційної комісії як мінімум до початку роботи засідання того дня, в який має захищатись рецензована робота. За дорученням голови один з членів комісії має зачитати рецензію. Рецензія має бути надрукована.

Від ретельності рецензії, аргументованості і повноти висновків рецензента значною мірою залежить оцінка випускної роботи екзаменаційною комісією. Критичний підхід до випускної роботи – одна з необхідних ознак повноцінної рецензії. Оцінка обґрунтованості положень дипломної роботи бакалавра, їхньої достовірності повинна бути об'єктивною та відбивати як позитивні, так і негативні сторони праці, зокрема рецензент має наголосити на ключових проблемах, звернути увагу на висновки й твердження, що викликають сумніви й можуть слугувати підґрунтям для дискусії під час захисту. В рецензії рецензент повинен оцінити зміст роботи, її завершеність у цілому й викласти зауваження щодо її змістової частини, рівня вирішення завдань, досягнення мети та оформлення.

Під час виступу на захисті випускної роботи рецензент викладає повністю зміст своєї рецензії та публічно оголошує власну оцінку за 100-бальною і за національною шкалами.

ДОДАТОК 6.

Зразок оформлення рецензії

РЕЦЕНЗІЯ

(наук. ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові рецензента)

на дипломну роботу _____ (назва)

на здобуття першого (бакалаврського) рівня

студентки(а) спеціальності 061 Журналістики

(зазначається повністю прізвище, ім'я, по батькові студента)

Рецензія може бути написана у вільній формі, але повинна містити висновки рецензента щодо:

- ступеня актуальності дипломної роботи; глибини розкриття теми;
- уміння аргументовано й логічно подавати узагальнення й висновки;
- доцільності використання обраних методів дослідження;
- новизни та практичного значення викладених у роботі висновків і пропозицій;
- уміння застосовувати набуті знання на практиці;
- якості оформлення дипломної роботи;
- мови та стилю роботи;
- зауваження (недоліки), рекомендації, запитання.

Рецензент за 100-бальною і за національною шкалами оцінює дипломну роботу.

Науковий ступінь, вчене звання, посада, установа,

прізвище, ініціали _____ (підпис)

Дата _____ (число, місяць, рік).

Засвідчення підпису рецензента, печатка установи, де працює рецензент (якщо він не працює на факультеті журналістики, реклами та видавничої справи).

ДОДАТОК 7.

Критерії оцінювання дипломної роботи

Критерії оцінювання	Рейтинг. бал за 100-бал. шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за нац. шкалою
<ul style="list-style-type: none"> - роботу виконано самостійно, зміст повністю відповідає назві, поставленій меті і завданням; - робота оформлена з дотриманням усіх вимог і написана грамотно; - роботу захищено на “відмінно”. 	90-100	A	Відмінно
<ul style="list-style-type: none"> - роботу виконано самостійно, зміст відповідає назві, завдання виконані, мета досягнута; - робота оформлена з дотриманням усіх вимог, але містить незначні недоліки, зокрема, мовні, стилістичні, технічні; - роботу захищено на “добре”. 	85-89	B	Добре
<ul style="list-style-type: none"> - роботу виконано самостійно, зміст загалом відповідає назві, завдання у цілому виконані, мета досягнута; - в оформленні роботи є недоліки, зокрема мовленнєві та стилістичні, технічні; - роботу захищено на “добре”. 	75-84	C	
<ul style="list-style-type: none"> - роботу виконано самостійно, але зміст розкрито недостатньо, завдання виконані частково, що позначилося на повноті досягнення мети; - в оформленні роботи є недоліки технічного характеру. - роботу захищено на “задовільно”. 	70-74	D	Задовільно
<ul style="list-style-type: none"> - роботу виконано в основному самостійно, зміст розкрито недостатньо, завдання виконані частково, мету досягнуто лише частково; - недостатня кількість і застарілість бібліографії; - в оформленні роботи є недоліки, мовленнєві помилки, суттєві порушення вимог до стилю викладення матеріалу; - технічні помилки виконаної роботи; - роботу захищено на “задовільно”. 	60-69	E	
<ul style="list-style-type: none"> - роботу списано або зміст не розкрито; - недостатня кількість і застарілість бібліографії; - роботу оформлено без дотримання вимог, велика кількість технічних помилок у створенні формату роботи; - роботу захищено на “незадовільно”. 	35-59	FX	Незадовільно
<ul style="list-style-type: none"> - робота не відповідає вимогам. 	0-34	F	

Навчальне видання

Азеєв Сергій Володимирович

Коваленко Алла Федосіївна

Сидун Ірина Володимирівна

Хобта Олена Ігорівна

**Методичні рекомендації для підготовки та захисту творчих
дипломних проєктів**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для студентів спеціальності 061 «Журналістика»

В авторській редакції

Підписано до друку 12.11.2020. Формат 60x90/16.

Обсяг 2,6 ум.-друк. арк. Тираж 100 прим.

Зам. № 042/19

Видавець і виготовлювач

С. Л. Назарук

Україна, 65009, м. Одеса, вул. Фонтанська дорога, 10

Тел.: 050 905 23 77. E-mail: selen_odessa@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 7024 від 23.12.2019 р.